25vra00049

# Ter kennisname commissie

**Onderwerp**

Begroting 2026 en de Jaarstukken 2024 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Limburg en de mogelijke bezuinigingsopdracht van de VRZL.

**Korte inhoud**

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid Limburg (VRZL) zal in haar vergadering van 4 juli 2025 beslissen omtrent de vaststelling van de begroting 2026, tevens worden u de jaarstukken 2024 ter kennisname aangeboden.Tot slot wordt er een uitwerking gepresenteerd van een mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om de gevolgen van het ravijnjaar 2026 voor de deelnemende gemeenten te beperken.
Alvorens deze stukken ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd, krijgen raden van deelnemende gemeenten de mogelijkheid een zienswijze in te dienen met betrekking tot de genoemde financiële stukken. Deze zienswijzen zullen door het Algemeen Bestuur van de VRZL worden meegewogen bij de besluitvorming van de stukken. De gemeenteraad is bij brief d.d. 31 maart 2025 verzocht om voor 23 juni 2025 een eventuele zienswijze in te dienen.

De VRZL kent een hybride vorm van financiering. Voor het grootste deel wordt de VRZL gefinancierd uit middelen die de deelnemende Zuid-Limburgse gemeenten ter beschikking stellen (gemeentefonds). Daarnaast ontvangt de Veiligheidsregio een BDUR-bijdrage (Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding) van de Rijksoverheid. Deze specifieke lumpsum uitkering wordt direct aan de VRZL ter beschikking gesteld en is een aanvullende tegemoetkoming voor de uitgaven aan brandweer en rampenbestrijding, inclusief het gemeentelijke en geneeskundige deel.

De stukken van de VRZL bestaan uit twee programma's. Deze zijn hieronder samengevat. Een volledig inhoudelijk overzicht van de programma's kunt u vinden in de bijlagen.

1. Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
Crisisbeheersing en rampenbestrijding heeft betrekking op het beheersen van risico's (voorkomen, beperken) en de gezamenlijke multidisciplinaire voorbereiding op incidenten. Hierbij gaat het om incidenten zelf, maar ook om de dreiging of aankondiging van een gebeurtenis en de (mogelijke) impact op de openbare orde en veiligheid. Het programma bestaat uit een tweetal onderdelen. Allereerst activiteiten die zijn gericht op voorbereiding en coördinatie (Bevolkingszorg, Risico- en Crisiscommunicatie, Informatiemanagement, Multidisciplinaire Operationele Voorbereiding, Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen en Kwaliteitszorg). Ten tweede activiteiten van de Geneeskundige Hulpverlening in de Regio (GHOR), met o.a. Risicobeheersing, Planvorming en professionaliteit, Informatiemanagement, Kwaliteitszorg en Ketenmanagement. Vanaf 2025 maakt de GHOR organisatorisch onderdeel uit van VRZL.

2. Brandweerzorg
De doelstellingen en activiteiten in het kader van het programma Brandweerzorg zijn gericht op het bestrijden van brand en incidenten, het redden van mens en dier, het verkleinen van de gevolgen van brand en incidenten en het verkleinen van risico's op branden en incidenten door bijvoorbeeld voorlichting te geven hoe brandveilig te leven. De belangrijkste taken van de brandweer zijn gelegen in de onderdelen Risicobeheersing, Incidentbestrijding, Vakbekwaamheid, Kaderstelling en Meldkamer.

Zoals eerder vermeld heeft het Algemeen Bestuur in de vergadering van 06 december 2024 een bestuursopdracht gegeven met de uitwerking mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL om gevolgen ravijnjaar 2026 voor deelnemende gemeenten te beperken.

Hieronder de uitwerkingen van deze opdracht.

**1. Structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeente FLO VRZL vanaf 2026**
In oktober 2024 heeft er een extra dotatie aan de voorziening FLO op basis van een herijking die in augustus 2024 heeft plaatsgevonden vanwege een CAO-stijging van mei 2024 en de afspraak om medewerkers niet meer dan een keer hun FLO keuze hebben opgeschoven een AOW-compensatie op leeftijd 67 toe te kennen. Om de FLO kosten 2024 en later te dekken was er een eenmalige storting van € 1,5 mln noodzakelijk.
Hierdoor vindt er de komende jaren een nivellering plaats. Door een lagere dotatie aan de voorziening FLO en kan de bijdrage van de deelnemende gemeenten ook worden verlaagd.
Voor de deelnemende gemeenten betekent dit een bedrag van € 750.000 met ingang van het jaar 2026 (1,33% van de huidige begroting 2025 € 56.442.264).

**2. Welke bezuinigingsmogelijkheden zijn er organisatorisch breed die kunnen leiden tot een structurele vermindering bijdrage deelnemende gemeenten VRZL 2026**
Teamleiders is gevraagd kritisch te kijken naar de begroting 2026 op basis van 2025.

De directie heeft ook enkele taakstellingen meegegeven:
- Formatieplan 2025 wordt voor 2026 bevroren.
- In 2026 wordt incidenteel geen extra advieskosten begroot.
- Geen extern personeel inhuren.
- De verhoging van de extra BDuR gelden tranche 2026 wordt gereserveerd om de mogelijke korting op de BDuR gelden op te vangen waarbij de extra BDuR gelden alleen ingezet worden voor de loonlasten structurele formatieplaatsen zoals opgenomen in het vastgestelde formatieplan 2025/2026.
- Daar waar mogelijk integreren van bestaande software programma's in AFAS en het kritisch naar licenties kijken.

Dit leverde een structurele bezuiniging van € 756.000 op naast de structurele bezuiniging op incidentele kosten van € 200.000.
Voor de deelnemende gemeenten betekent dit een bedrag van € 956.000 vanaf 2026.
(1,69% van de huidige begroting 2025 € 56.442.264)

**3. Inzet van incidentele middelen**
De VRZL ontvangt incidentele gelden. Ook in 2026 zullen deze zullen sober en doelmatig worden ingezet. Middels tussentijdse begrotingswijzigingen kunnen de incidentele bijdrage worden gebruikt om de gemeentelijke bijdrage van de deelnemende gemeentes te verlagen.
Bij een positief jaarrekening resultaat 2025 zal in samenspraak met het algemeen bestuur bij het vaststellen van de jaarrekening een voorstel tot resultaatbestemming aanreiken. Natuurlijk volgens de gelden afspraken.
Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur van 04 juli 2025 zal een eerste verwachting van de beschikbare middelen worden geschetst.

**4. Mogelijke bezuinigingen op BDUR gelden vanaf 2026 voor VRZL mogen geen financiële gevolgen hebben voor de deelnemende gemeenten VRZL.**
Het kabinet heeft in het hoofdlijnenakkoord een bezuiniging van 10% op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) voor veiligheidsregio's.
VRZL zet de BDuR middelen in voor het toekomstgericht verder professionaliseren van crisisbeheersing als vak in de breedte van de organisatie. Daarbij heeft het Rijk ook doelstellingen geformuleerd. Mocht de

10% bezuiniging door gaan, dan zal samen met het bestuur, gekeken worden welke geformuleerde doelstellingen van het Rijk worden bijgesteld.
De bezuiniging betekent voor de VRZL een bedrag van € 957.000. De VRZL zal de bezuiniging uit de eigen begroting op vangen.
Dit heeft geen gevolgen voor de bijdrage van de deelnemende gemeenten.

**5. Benchmark Veiligheidsregio's.**
In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 06 december 2024 heeft het bestuur verzocht een benchmarkt onderzoek te laten opstellen van de VRZL ten opzichte van ander veiligheidsregio's.
Bureau Berenschot zou het proces begeleiden van startgesprek tot rapportage.
De kosten bedragen € 13.068 inclusief BTW.
VRZL stelt voor deze benchmarkt niet door te laten gaan en te participeren bij het volgende landelijke ronde.

De totale structurele bezuiniging is 3,02% op basis van de begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264.

**Bestuurlijke bijzonderheden**
N.V.T.

**Finaciële overwegingen**
Concreet liggen de VRZL jaarstukken 2024 en begroting 2026 voor.

<u>Jaarstukken 2024 VRZL</u>
2024 was het eerste jaar van het Meerjarenbeleidsplan. Het eerste jaar waarin afspraken met het bestuur van de VRZL en de raden in de praktijk brachten.
De VRZL kwam direct in actie nadat een overlaatdam was doorgebroken. Ook de brandweerorganisatie had het druk met 4000 meldingen en enkele zware incidenten.
Op het gebied van crisisopvang en de spreidingswet bleef de organisatie samenwerken met de gemeenten. Verder werden er voorbereidingen getroffen voor toekomstige uitdagingen, zoals militaire dreigingen en uitval van nutsvoorzieningen.
Vanaf 2025 wordt de Jaarrekening niet meer aangeboden voor zienswijze. Het Algemeen Bestuur zal het voorgestelde resultaat overnemen tenzij er anders wordt beslist.

Het resultaat van de jaarrekening, die kan uitzien naar een goedkeurende verklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid, bedraagt € 632.225 (VRZL incl. GHOR).
Voorgesteld wordt € 316.225 toe te voegen aan de algemene reserve van VRLZ. De VRZL wil met dit positieve effect de weerstandscapaciteit verhogen van 0.71 naar 0.81. Hiermee is nog altijd niet de 4% van de begrotingsomvang behaald, dat het algemeen bestuur in 2022 heeft vastgesteld, maar wel een forse verbetering.
Verder wordt voorgesteld het restbedrag € 316.000 te restitueren aan de gemeenten volgens de geldende verdeelsleutel.
Voor Beek is dit een bedrag van € 7.892. Dit zal worden verwerkt in de afwijkingenrapportage 2025.

Begroting 2026 VRZL

De begroting 2026 is gebaseerd op de begroting 2025. Dat betekent dat in de begroting 2026 geen majeure beleidswijzigingen zijn aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde meerjarenbeleid “een solide basis voor de toekomst”. Het is de vraag of de conceptbegroting die nu gepresenteerd wordt ook de begroting zal zijn op 1 januari 2026. In financiële zin zijn er van allerlei bewegingen. Het ravijnjaar komt eraan voor de gemeenten, waardoor er minder middelen beschikbaar komen. Het rijk heeft een korting van 10% op de BDUR-middelen aangekondigd.
Daar staat tegenover de grote rol die de VRZL moet vervullen bij het bevorderen van de maatschappelijke weerbaarheid, zelfredzaamheid en het inrichten van noodhulppunten.

Bij de opstelling van de Begroting 2026 is de door het Algemeen Bestuur van de VRZL op 02 december 2022 vastgestelde “uitgangspunten begroting 2025” gehanteerd. Hierbij is gebruik gemaakt van de indexcijfers van het Centraal Planbureau van de laatste september circulaire.

Hieronder vindt u 2 uitgewerkte begrotingsvoorstellen. De eerste betreft de begroting zoals die door de VRZL is aangeboden en het tweede voorstel betreft de begroting na het verwerking van de voorgestelde mogelijke bezuinigingsopdracht VRZL.

De financiële impact van de begroting 2026 VRZL voor Beek bedraagt een verhoging van het budget met € 62.025:

| 2026 | Begroot Beek | Benodigd Beek | Bijraming |
|---|---|---|---|
| **Brandweer** | € 1.376.336 | € 1.436.023 | € 59.687 |
| **GHOR** | € 35.984 | € 38.322 | € 2.338 |
| **Burgernet** | € 949 | € 949 | € - |
| **Totaal** | € 1.413.269 | € 1.475.294 | € 62.025 |

De financiële impact van de begroting 2026, na het doorvoeren van de eventuele bezuinigingsvoorstellen, met een verhoging van € 18.657.

| 2026 | Begroot Beek | Benodigd Beek | Bijraming |
|---|---|---|---|
| **Brandweer** | € 1.376.336 | € 1.392.655 | € 16.319 |
| **GHOR** | € 35.984 | € 38.322 | € 2.338 |
| **Burgernet** | € 949 | € 949 | € - |
| **Totaal** | € 1.413.269 | € 1.431.926 | € 18.657 |

Voorgesteld wordt om dit te verwerken in de begroting 2026 afhankelijk van de besluitvorming, op 04 juli 2025, over de bezuinigingsvoorstellen door de VRZL.

Autonome ontwikkelingen met een financiële impact op VRZL
1. CAO ontwikkeling 2025
2. Technologisch ontwikkelingen
3. Milieu eisen
4. Datalekken/Informatiebeveiliging
5. Krapte arbeidsmarkt
6. Omgevingswet
7. Wet open overheid
8. Verlofsparen

9. PTSS
10. Wet digitale toegankelijkheid
11. PFAS
12. BDuR korting 10% met ingang van 2026
13. Nieuwe taken in relatie tot de kabinetsbrede weerbaarheidsopgave
14. Nieuwe wettelijke taken als gevolg van de geopolitieke situatie
15. VRZL als onderdeel van de vitale infrastructuur

De hierboven genoemde ontwikkelingen en taken zijn niet door de VRZL te beïnvloeden.

College-advies zienswijze

De begroting 2026 van de gemeenschappelijke regeling VRZL past bij de ambities en het beleid van de gemeenschappelijke regeling VRZL.
De financiële positie van gemeenten staat onder toenemende druk. Ook onze gemeente ontkomt niet aan de gevolgen van het zogenoemde ‘ravijnjaar’, hoewel dit nu 2 jaar doorgeschoven is. De structurele onzekerheid over de omvang van het gemeentefonds en de oplopende kosten dwingen ons tot steeds scherpere keuzes. Keuzes die pijnlijk, maar onvermijdelijk zijn geworden.
Tegen die achtergrond doet het college een duidelijke en urgente oproep aan de VRZL: neem verantwoordelijkheid voor de financiële opgaven en vang deze primair op binnen de eigen begroting. Het kan en mag niet langer zo zijn dat gemeenten structureel worden geconfronteerd met stijgende bijdragen. Deze oproep sluit aan bij de heldere lijn van de VNG: gemeenten vullen niet langer de gaten op die ontstaan door keuzes van het Rijk – zoals de voorgenomen korting van 10% op de algemene uitkering (BDU/R) – terwijl er tegelijkertijd nieuwe taken worden overgedragen zonder voldoende middelen. Wij wijzen nadrukkelijk op artikel 2 van de Financiële-verhoudingswet: wie de opdracht geeft, hoort ook de middelen te leveren.
Als college adviseren wij de commissie Bestuurszaken om namens de gemeenteraad een zienswijze in te dienen waarin deze oproep expliciet wordt onderschreven.

**Communicatie**
Het besluit met betrekking tot de zienswijze wordt schriftelijk aan de VRZL meegedeeld.

## Beslispunten